

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 3Csp/132/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118371382
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Vaľuš
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2022:6118371382.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Milanom Vaľušom v spore žalobcu: BENCONT INVESTMENTS, s.r.o., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 36 432 105, proti žalovanému: N. Č., T.. XX.XX.XXXX, U. H. XXX XX I. X, o zaplatenie 906,79 eur s príslušenstvom, t a k t o

rozhodol:

- I. Súd žalobu žalobcu **z a m i e t a .**
- II. Žalovanému sa **n e p r i z n á v a** nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa podanou žalobou na Okresnom súde Banská Bystrica, doručenu tunajšiemu súdu dňa 16.07.2019, domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 906,79 eur, úroku z omeškania vo výške 5,5% ročne zo sumy 906,79 eur od XX.XX.XXXX do zaplatenia, zmluvného úroku 25,5% ročne zo sumy 906,79 eur od XX.XX.XXXX do zaplatenia a náhrady trov konania.

2. Žalobu odôvodnil tým, dňa XX.XX.XXXX bola medzi veriteľom - Poštová banka, a.s. a žalovaným v právnom postavení dlžníka (v zmluve o úvere označený ako klient), uzavretá zmluva o úvere č. XXXXXXXXXXX, súčasťou ktorej sú Všeobecné obchodné podmienky a Obchodné podmienky pre úver (ďalej len ako „zmluva“). Na základe zmluvy bol žalovanému poskytnutý zo strany žalobcu úver, a to vo výške 1.000 eur. Žalovaný sa podľa zmluvy zaviazal vrátiť poskytnuté prostriedky v splátkach s lehotou splatnosti tej - ktorej splátky dohodnutou v Zmluve. V dobe od uzatvorenia Zmluvy po vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru žalovaný splatil svoj záväzok len čiastočne, pričom jednotlivé platby a spôsob ich započítania sú uvedené v listine „Aktuálny stav úveru“, resp. v zozname platieb, v prípade, ak tieto boli poukázané po vystavení listiny Aktuálny stav úver. V zmysle Obchodných podmienok pre úver (ďalej len „OP“), ak sa žalovaný dostal do omeškania s platením splátok, pôvodnému veriteľovi - Poštová banka, a.s., vznikol nárok požadovať od dlžníka (žalovaného), predčasné splatenie úveru vrátane príslušenstva. Pôvodný veriteľ - Poštová banka, a.s., si právo požadovať predčasné splatenie istiny úveru v súlade s OP uplatnil, a to na základe výzvy na úhradu dlžnej sumy adresovanej žalovanému, následkom čoho sa stal celý úver vrátane príslušenstva predčasne splatným. Žalovaný ani napriek zaslanej výzve zo strany banky nezaplatil dlžnú pohľadávku. Právnym titulom, na základe ktorého si žalobca uplatňuje voči žalovanému pohľadávku, je zmluva o úvere uzatvorená v súlade s ustanovením § 497 a nasl. Obchodného zákonníka. Záväzok zo zmluvy o úvere podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka vzniká dohodou o jej podstatných náležitostiach, ktorými sú záväzok veriteľa poskytnúť na požiadanie dlžníka v jeho prospech peňažné prostriedky, určenie sumy peňažných prostriedkov, záväzok dlžníka vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť úroky. V konaní je voči žalovanému uplatňovaná nesplatená istina úveru, ako aj zmluvné úroky vo výške 25,5% a úroky z omeškania vo výške 5,5%. Úroky sú uplatňované odo dňa nasledujúceho po dni poslednej platby žalovaného. Úhrady realizované žalovaným boli započítané na úroky do dátumu poslednej platby, ktoré

si žalobca v konaní neuplatňuje. Pohľadávka voči žalovanému so všetkými právami s ňou spojenými bola postúpená nasledovnými zmluvami: Zmluva o postúpení pohľadávok zo dňa XX.XX.XXXX, uzavretá medzi spoločnosťou Poštová banka, a.s., ako postupcom a spoločnosťou BENCONT INVESTMENTS, s.r.o., ako postupníkom. Aktuálnym veriteľom pohľadávky je žalobca. Predmetnými zmluvami je preukázaný rad postúpení a tým aj aktívna legitímácia žalobcu pre toto konanie. Žalovanému bola zaslaná výzva v súlade s § 3 ods. 6 písm. d) zákona o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov. Žalovaný napriek tomu ku dňu podania žaloby nezaplatil v celom rozsahu dlžnú sumu.

3. Dňa 03.04.2019, Okresný súd Banská Bystrica vydal v tomto spore Platobný rozkaz, č.k. 7Up/973/2018, ktorým žalovaného zaviazal žalobcovi uhradiť istinu 825,55 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,5% ročne zo sumy 825,55 eur od XX.XX.XXXX do zaplatenia, nahradiť trovy konania , a to všetko do 15 dní odo dňa doručenia platobného rozkazu alebo v tej istej lehote podať odpor. Nakoľko sa platobný rozkaz žalovanému nepodarilo doručiť, žalobca navrhol pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa Civilného sporového poriadku.

4. Nakoľko žalobca v zákonom stanovenej lehote navrhol pokračovanie v konaní na príslušnom súde v zmysle § 10 ods. 3, resp. v zmysle § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní, Okresný súd Banská Bystrica dňa 11.07.2019 postúpil tunajšiemu súdu vec na ďalšie konanie ako súdu miestne príslušnému v zmysle § 13 a § 14 CSP.

5. Žalobca k žalobe doložil Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXXX, Obchodné podmienky pre úver, Všeobecné obchodné podmienky, Zmluvu o postúpení pohľadávky s príslušnou časťou prílohy, Predpis splátok k zmluve o úvere, Listina Aktuálny stav úveru, výzva na úhradu dlžnej sumy s doručenkou, zoznam platieb žalovaného.

6. Žalobca a žalovaný ako klient uzavreli dňa XX.XX.XXXX zmluvu o úvere - dostupná pôžička, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 1.000 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splácať v XX mesačných splátkach po 40,62 eur, počnúc dňom XX.XX.XXXX, pri výške úrokovej sadzby 25,50 % ročne, RPMN 31,44 % a priemernej RPMN na trhu 45,66 %. Dátum konečnej splatnosti bol stanovený na deň XX.XX.XXXX. Celková výška nákladov predstavovala sumu 511,44 eur. Údaj o celkovej čiastke úveru, ktorú bol žalovaný povinný zaplatiť, v zmluve nebol uvedený.

7. Z listiny „ Aktuálny stav úveru ku dňu XX.XX.XXXX“ je zrejmé, že žalovaný celkovo na predmetný úver vo výške 1.000 eur uhradil sumu 93,21 eur.

8. Žalobca Výzvou na úhradu dlžnej sumy zo dňa XX.XX.XXXX, vyzval žalovaného na úhradu dlžnej sumy vo výške 1.031,49 eur v lehote do 10 kalendárnych dní od doručenia tejto výzvy, a to z dôvodu, že svojim konaním podstatným spôsobom porušil ustanovenia Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX a obchodných podmienok, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť zmluvy o úvere, a preto sa stáva jeho úverová pohľadávka ku dňu XX.XX.XXXX predčasne splatnou v celom rozsahu. Podľa priloženej doručeny, žalovanému bola táto výzva doručená dňa XX.XX.XXXX.

9. Žalobca, ani jeho právny zástupca sa na pojednávanie nedostavili, títo sa písomne ospravedlnili.

10. Nedostavil sa ani žalovaný s tým, že tento bol predvolaný z adresy trvalého bydliska, kde si nevyzdvihol predvolanie ani v odbernej lehote a tiež prostredníctvom úradnej tabule.

11. V § 497 Obchodného zákonníka sa uvádza, že zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

12. V zmysle § 52 ods. 1 až ods. 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci

predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

13. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

14. Ako vyplýva z ustanovenia § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

15. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

16. V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2, Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

17. Ako vyplýva z § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

18. V zmysle § 41 Občianskeho zákonníka, ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

19. Ako vyplýva z § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

20. V zmysle § 2 ods. 1. písm. a) a b) zákona o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

21. Ako vyplýva z § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. Povinnosť podľa prvej vety sa považuje za splnenú, ak je splatenie spotrebiteľského úveru v celom rozsahu zabezpečené peňažnými prostriedkami alebo cennými papiermi; tým nie je dotknuté ustanovenie § 17 ods. 3.

22. Podľa § 9 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

23. Ako vyplýva z § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka¹⁸⁾ musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu;

ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,

n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,

o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,

q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,

r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,

s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,

t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,

u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,

x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,

y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

24. V zmysle § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1, b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

25. V zmysle § 100 Občianskeho zákonníka, právo sa premĺči, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premĺčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premĺčania dovoľá, nemožno premĺčané právo veriteľovi priznať.

26. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premĺčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

27. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premĺčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premĺčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

28. Podľa § 54a Občianskeho zákonníka účinného od 05.12.2018, premĺčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premĺčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premĺčaní vedel.

29. Podľa § 875v Občianskeho zákonníka, konanie, predmetom ktorého je pohľadávka vzniknutá zo spotrebiteľskej zmluvy, začaté pred účinnosťou tohto zákona, sa dokončí podľa doterajších predpisov.

30. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

31. V zmysle § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

32. Súd vyhodnotil zmluvný vzťah medzi stranami sporu ako spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, kde sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

33. Nepochybne zmluva uzavretá medzi stranami sporu je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

34. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

35. Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ

z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemezí.

36. Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

37. Dôležitým rozhodnutím je rozsudok Súdneho dvora európskej únie vo veci Océano Grupo Editorial SA a Rocío Murciano Quintero (C-240/98) a medzi Salvat Editores SA a José M. Sánchez Alcón Prades a spol., spojené prípady C-240/98 a C-244/98, z ktorého je zrejmá aj obligatornosť zásahu súdu proti nekalej podmienke: „Cieľ Článku 6 Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa zaväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. V sporoch, kde zahrnuté sumy sú často obmedzené, môžu byť právnické poplatky vyššie než vložená čiastka, čo môže spotrebiteľa odradiť, aby napadol použitie nečestnej podmienky. V počte členských štátov procedurálne predpisy umožňujú jednotlivcom brániť sa v takých konaniach a je reálne riziko, že spotrebiteľ kvôli neznalosti práva nespochybní podmienku prednesenú proti nemu. Z toho vyplýva, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť podmienky tohto druhu na svoj vlastný návrh“.

38. Aj napriek tomu, že ide o úverovú zmluvu, ktorá sa riadi režimom Obchodného zákonníka, ako už súd uviedol vyššie, v danom prípade sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral žalobca ako dodávateľ a žalovaní ako spotrebiteľia, pričom obsah zmluvy bol daný žalobcom bez možnosti žalovaných privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, úprava ktorých je v Občianskom zákonníku pre spotrebiteľa výhodnejšia.

39. Na základe vykonaného dokazovania súd zistil, že žalobca a žalovaný ako dlžník, uzavreli dňa XX.XX.XXXX Zmluvu o úvere - dostupná pôžička č. XXXXXXXXXXXX, v zmysle ktorej právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému úver vo výške 1.000 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splácať počas XX mesiacov, pričom výška splátky dohodnutá v zmluve bola 40,62 eur.

40. Keďže nastali podmienky predpokladané v zmluve tým, že žalovaný prestal úver splácať, žalovanému bola zaslaná výzva v súlade s § 3 ods. 6 písm. d) zákona o upomínacom konaní. Žalovaný si túto výzvu prevzal dňa XX.XX.XXXX. Na výzvu žalobcu žiadnym spôsobom nereagoval a k dňu podania žaloby dlžnú sumu neuhradil.

41. Súd sa najprv musel zaoberať v zmysle vyššie citovaného ust. § 54a Občianskeho zákonníka, či sa nejedná o premlčaný dlh.

42. K povinnosti ex officio skúmať, či žalobcom uplatnené právo na zaplatenie dlhu zo strany spotrebiteľa nie je premlčané, porovnaj rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp.zn. 13Co/65/2019 zo dňa 19.06.2019.

43. Dňa 05.12.2018 nadobudol účinnosť zákon č. 343/2018 Z. z. z 27.11.2018, ktorým sa dopĺňa zákon č. 140/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov. Z vyššie cit. ust. § 54a Občianskeho zákonníka vyplýva, že premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať, a ani ho platne zabezpečiť.

44. Je zrejmé, že vo vzťahoch založených spotrebiteľskou zmluvou premlčané právo nemožno vôbec vymáhať, teda uplatniť na súde a súd prihliada na takúto nevyvážiteľnosť práva aj bez námietky dlžníka. Neobstoí ani argumentácia o porušení rovnosti strán v spore. Osobitná úprava následkov premlčania práva zo spotrebiteľských zmlúv sa totiž vzťahuje tak na spotrebiteľa, ako aj na dodávateľa. Úprava v ust. § 54a vety prvej Občianskeho zákonníka je porovnateľná s úpravou stávky a hry uvedenej v ust. § 845 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka. Ani tieto plnenia taxatívne vymenované v označenom zákonom ustanovení nie je možné súdne vymáhať. Takéto plnenia preto nie je možné súdom ani priznať a žalobu treba z uvedeného dôvodu zamietnuť (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Žiline sp.zn. 6CoCsp/23/2020 z 28. 10. 2020 v obdobnej veci žalobcu).

45. Plnenie dlhu možno dohodnúť aj v splátkach. Ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, je dlžník povinný uhradiť každú splátku k dohodnutému termínu. Veriteľ môže od dlžníka žiadať vždy len splnenie príslušnej splátky, ktorá sa stane splatnou (zročnou) podľa dohody účastníkov alebo na základe rozhodnutia súdu či uznania práva. Predčasnú splatnosť peňažného záväzku môže veriteľ za podmienok stanovených v § 53 ods. 9 v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka vyvolať jednostranným právnym úkonom.

46. Ak toto právo nevyužije, celý dlh sa bude premlčovať odo dňa zročnosti jednotlivých splátok. Situácia sa zmení, ak veriteľ účinne uplatní zaplatenie celej pohľadávky naraz.

47. V ustanovení § 103 Občianskeho zákonníka, ktoré je vo vzťahu k všeobecnému ustanoveniu § 101 Občianskeho zákonníka špeciálne, je počiatok premlčania upravený odlišne od všeobecného. Podľa vety prvej ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti, neplynie teda odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz (§ 101 Občianskeho zákonníka). Podľa vety druhej v prípade tzv. zosplatnenia dlhu len pre v budúcnosti majúce byť splatné splátky, premlčacia doba začne plynúť odo dňa zročnosti nesplnenej splátky (§103 Občianskeho zákonníka), avšak tej, ktorá bola dôvodom pre uplatnenie práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka. Preto premlčanie celého zvyšku dlhu nie je viazané na okamih využitia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka veriteľom, ale na okamih splatnosti tej splátky, kvôli ktorej toto právo využíva.

48. Ak veriteľ právo na zosplatnenie celého dlhu, ktorý mal byť pôvodne zaplatený v splátkach, účinne uplatní, začína plynúť premlčacia doba od splatnosti tej nesplnenej splátky, v dôsledku ktorej k uplatneniu predčasnej splatnosti dlhu došlo.

49. Ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka modifikuje § 565 Občianskeho zákonníka vo vzťahu k spotrebiteľským zmluvám. Podľa neho je strata výhody splátok podmienená splnením, že musí ísť o a) spotrebiteľskú zmluvu, b) strata výhody splátok nenastáva automaticky pre nesplnenie niektorej splátky, ale až po uplatnení práva veriteľa; veriteľ môže toto právo uplatniť najskôr až po uplynutí lehoty 3 mesiacov od omeškania dlžníka so zaplatením splátky, c) veriteľ upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie práva na zaplatenie celej pohľadávky. Obsahom upozornenia dlžníka je, že veriteľ si uplatňuje právo na jednorazové zaplatenie celej pohľadávky naraz.

50. Podľa tejto úpravy dodávateľ môže uplatniť právo vyplývajúce z § 565 Občianskeho zákonníka, t.j. žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky. Toto právo však môže uplatniť iba za podmienky, že naň upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní.

51. Podľa 3 ods. 6 písm. d) zákona o upomínacom konaní, návrh nie je prípustný, ak sa uplatňuje nárok vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo z iných zmluvných dokumentov súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou a žalovaný nebol na jeho zaplatenie vyzvaný v posledných troch mesiacoch pred podaním návrhu. V zmysle takto uvedeného, bola žalovanému zasielaná výzva, na ktorú žalovaný nereagoval. Výzva mu bola doručená dňa XX.XX.XXXX.

52. Ako bolo uvedené vyššie, v prípade spotrebiteľskej zmluvy ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka umožňuje uplatniť právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka až po trojmesačnom omeškaní s niektorou splátkou. V tejto časti je predmetné ustanovenie lex specialis k § 565 druhej vety Občianskeho zákonníka, podľa ktorého možno toto právo uplatniť len do splatnosti nasledujúcej splátky. Ak totiž pri spotrebiteľskom úvere splácanom mesačnými splátkami musí uplynúť trojmesačné

omeškanie s niektorou splátkou, za ten čas sa stanú splatné najmenej dve ďalšie splátky. Ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka jasne hovorí, že toto právo uplatniť môže, avšak len za tam uvedených podmienok. Teda v prípade spotrebiteľskej zmluvy môže veriteľ uplatniť právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka po uplynutí trojmesačného omeškania s niektorou splátkou bez ohľadu na to, že medzičasom boli zročné ďalšie splátky.

53. Žalobca vo výzve zo dňa XX.XX.XXXX uvádza, že žalovaný podstatným spôsobom porušil ustanovenia zmluvy o úvere, a preto sa stala úverová pohľadávka predčasne splatnou. Súd z Aktuálneho stavu úveru ku dňu XX.XX.XXXX zistil, že posledná úhrada, ktorú žalovaný vykonal bola dňa XX.XX.XXXX, kedy na úhradu istinu bolo pripísaných 78,34 eur. Od tohto dňa žiadna úhrada zo strany žalovaného vykonaná nebola. Súd teda vychádza z toho, že ak k XX.XX.XXXX, žalobca úver zosplatnil, žalovaný musel byť v omeškaní so splátkou za mesiac Z. XXXX, podľa výpisu z Aktuálneho stavu úveru ku dňu XX.XX.XXXX bol žalovaný v omeškaní so splátkou za mesiac N. XXXX. Súd má za to, že už k tomuto dátumu bol žalovaný v omeškaní so zaplatením splátky splatnej XX.XX.XXXX. Tzn., že 1. nesplatená splátka, pre ktorú mohol byť úver zosplatený bola v N. XXXX, t. j. dňa XX.XX.XXXX. V zmysle § 103 Občianskeho zákonníka od zročnosti tejto splátky, teda od XX.XX.XXXX začala plynúť všeobecná trojročná premlčacia doba, ktorá uplynula dňa XX.XX.XXXX. Žalobca podal v danom prípade žalobu na súd dňa 02.11.2018, teda po uplynutí premlčacej doby. Nakoľko v zmysle § 54a Občianskeho zákonníka premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať, súd žalobu v celom rozsahu zamietol (v súvislosti s uvedeným súd poukazuje na názor vyslovený v obdobnej veci žalobcu v rozsudku Krajského súdu v Žiline sp.zn. 6CoCsp/23/2020 z 28. 10. 2020).

54. V súvislosti s uvedeným názorom súd poukazuje aj na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 3Co/115/2019 z 22. 10. 2019: „Súd prvej inštancie správne konštatoval, že premlčacia lehota (v zmysle druhej vety §103 Občianskeho zákonníka) začala plynúť odo dňa zročnosti tej splátky od splatnosti ktorej uplynuli tri mesiace a pre ktorú k zosplateniu došlo. Teda tá, ktorá zosplatenie spotrebiteľského úveru vyvolala. Možno konštatovať, že žalobca si v konaní uplatňuje premlčané právo ktorého vymáhaniu bráni ust. § 54a Občianskeho zákonníka v spojení s ust. § 879v Občianskeho zákonníka.“

55. V tejto súvislosti súd poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, č.k. 6Co/26/2017-83 zo dňa 28.06.2018, kde v bode 27. rozsudku odvolací súd uviedol, že: „Odvolací súd tiež poznamenáva, že taký právny úkon, akým je zosplatenie celého dlhu by mal obsahovať dôležitý údaj, a to identifikáciu tej nezaplatennej splátky, pre ktorú sa veriteľ rozhodol využiť svoje právo na zosplatenie celého dlhu. Práve totiž od splatnosti tejto splátky sa začína počítať premlčacia doba podľa § 103 Občianskeho zákonníka. Preto možno celkom opodstatnene konštatovať nad rámec potreby pre rozhodnutie v merite veci, že právny úkon, ktorým veriteľ zosplatením celý dlh je na úkor určitosti nejasný, vyvoláva otázky a preto neplatný pre jeho neurčitost' (§ 37 ods. 1 OZ).“

56. Splatnosť splátok bola v zmysle zmluvy dohodnutá najneskôr do 08. dňa v mesiaci (čl. I. zmluvy), pričom žalovaný vykonal poslednú úhradu pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti dňa XX.XX.XXXX, ako je to zrejmé z predloženého výpisu - Aktuálny stav úveru ku dňu XX.XX.XXXX.

57. Zákonodarca jasne v § 103 vete druhej Občianskeho zákonníka uviedol, od kedy plynie premlčacia doba pri zosplatení úveru, t.j. odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Účelom tohto ustanovenia je, aby veriteľ pri omeškaní dlžníka nebol pasívny a aby včas využil svoje právo na zosplatenie úveru. Premlčacia doba rozhodne neplynie od momentu účinnosti zosplatenia úveru, keďže zákon takúto skutočnosť neuvádza. Obdobné závery o tom, že premlčacia doba podľa § 103 Občianskeho zákonníka pri zosplatení úveru plynie už od omeškania prvej nesplnenej splátky vyplývajú napríklad z rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 22Co/161/2018 zo dňa 26.03.2019, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/26/2017 zo dňa 28.6.2018, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn.16Co/95/2018 zo dňa 13.9.2018, Krajského súdu v Trnave sp. zn. 26Co/276/2017 zo dňa 23.10.2018, Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 27Co/315/2017 zo dňa 27.2.2018, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/34/2018 zo dňa 18.10.2018 alebo Krajského súdu v Trnave sp. zn. 26Co/176/2017 zo dňa 26.3.2018.

58. Pokiaľ ide o aplikáciu všeobecnej trojročnej premlčacej doby podľa Občianskeho zákonníka a nie štvorročnej podľa Obchodného zákonníka na daný vzťah zo spotrebiteľskej zmluvy, súd považuje za potrebné poukázať na to, že prednosť majú osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú

súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva vrátane ustanovení § 52 až §54 Občianskeho zákonníka. Dualistický systém záväzkového práva (dve kúpne zmluvy, dvojaká úprava premlčania, dvojaká úprava odstúpenia od zmluvy a pod.) v našom právnom poriadku síce dlhodobo funguje, avšak niet rozumného dôvodu na skonštatovanie, že na premlčanie v spotrebiteľsko-právnej, a teda typickej občianskoprávnej veci má dopadať právna úprava regulujúca vzťahy v zásade medzi podnikateľmi, ak Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia.

59. Popretím úveru ako absolútneho obchodu sa nemôže rozumieť stav, ak súd aplikuje ustanovenie § 54 ods. 1 OZ, ktoré má svoj obsah a ktorým zákonodarca sledoval dôležitý cieľ v spotrebiteľských zmluvách bez ohľadu na typ zmluvy, teda aj v prípade absolútnych obchodov (absolútne obchody sú vzťahy regulované Obchodným zákonníkom bez ohľadu na povahu účastníkov zmluvy). Zo žiadneho ustanovenia zákona nevyplýva, že by z pôsobnosti ustanovenia § 54 ods. 1 OZ boli vylúčené niektoré typy spotrebiteľských zmlúv. Teda ustanovenie § 54 ods. 1 OZ reguluje aj absolútne obchody.

60. Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie (§ 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ je ustanovením *lex specialis* s dopadom na všetky spotrebiteľské zmluvy, a teda aj na odložené platby v spotrebiteľských vzťahoch vrátane úverov.

61. Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ preto treba vykladať tak, že v prípade dualistickej právnej úpravy inštitútov súkromného práva sa na spotrebiteľské právne vzťahy nepoužije obchodné právo (Obchodný zákonník), ak aplikáciou konkrétnej zmluvnej podmienky by sa postavenie spotrebiteľa oproti občianskoprávne úprave zhoršilo. Ustanovenie § 54 ods. 1 je dôsledkom transpozície čl. 8 smernice. Smernica síce neharmonizuje dualistické právne úpravy inštitútov súkromného práva, no na druhej strane nebráni ani regulácii, akú predstavuje ustanovenie § 54 ods. 1 OZ a ktoré bráni akémukoľvek zhoršeniu postavenia spotrebiteľa oproti Občianskemu zákonníku, § 54 ods. 1 OZ.

62. Podľa rozhodnutia Krajského súdu Prešov sp.zn. 6Co/105/2013 zo dňa 10.12.2013 „...súd so zreteľom na uvedené nevidí dôvod na vylúčenie aplikácie priaznivejšieho ustanovenie o premlčacej dobe trojročnej podľa Občianskeho zákonníka oproti premlčacej dobe štvorročnej typickej podľa Obchodného zákonníka, a to s poukazom na ust. § 54 ods. 1 OZ. Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva úpravu premlčania má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia (porov. tiež uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25.1.2011 sp. zn. 5 M Cdo 20/2009).

63. Rovnako súd v tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 3 Cdo 87/2017 z 14.9.2017, v ktorom sa uvádza, že „V preskúmanom prípade nemá dovolací súd dôvod spochybňovať názor žalobcu, že úver je tzv. absolútnym obchodom a že naň dopadá tretia časť Obchodného zákonníka. Zároveň je však potrebné mať na zreteli, že úverová zmluva vykazuje aj znaky spotrebiteľskej zmluvy. Povaha tejto právnej veci ako spotrebiteľskej sa nemohla zmeniť v dôsledku postúpenia pohľadávky. Súdna prax považuje obdobné právne vzťahy vzhľadom na vzťah medzi podnikateľom a nepodnikateľom a so zreteľom na nepodnikateľský účel zmluvy za typické občianskoprávne (spotrebiteľské) vzťahy. Účastníkmi týchto vzťahov sú obchodník (poskytujúci úver v rámci svojho predmetu činnosti) a spotrebiteľ (ktorý prijíma úver na svoju osobnú spotrebu); ide tu teda o typické občianskoprávne vzťahy. Vzhľadom na to je v plnom súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa požiadavka, aby v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov súkromného práva, bola (aj z hľadiska premlčania, dĺžky premlčacej doby a jej plynutia) aplikovaná právna úprava obsiahnutá v Občianskom zákonníku, a nie v Obchodnom zákonníku. Správnosť aplikácie občianskoprávnej premlčacej doby - dokonca aj v absolútnych obchodoch majúcich zároveň spotrebiteľský charakter - z ústavnoprávneho hľadiska nespochybnil ani ústavný súd (viď napríklad uznesenie ústavného súdu z 19. júna 2013 sp. zn. I. ÚS 402/2013).

64. Zákonom č. 102/2014 Z.z. bolo znenie § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka doplnené o tretiu vetu v znení: „Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.“ Teda bolo uzákonené, že v prípade spotrebiteľských zmlúv sa aplikujú vždy na daný právny vzťah ustanovenia Občianskeho zákonníka.

65. Súd poukazuje na skutočnosť, že aplikácia §52 ods. 2 tretia veta Občianskeho zákonníka nie je vylúčená ani na právne vzťahy, ktoré boli založené pred účinnosť vyššie uvedenej novely Občianskeho zákonníka. „Ustanovenie § 52 ods. 2 tretej vety Občianskeho zákonníka, podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva, sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred jeho účinnosťou.“ (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 21. apríla 2015, sp. zn. 3 MCdo 14/2014).

66. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že ust. čl. X ods. 10.23 Zmluvy, v ktorom dlžník, resp. dlžníci vyhlásili, že pri práve veriteľa na úverové plnenie z tejto zmluvy, práve veriteľa na vrátenie celého zostatku úveru v zmysle tejto zmluvy a práve veriteľa na vrátenie bezdôvodného obohatenia po odstúpení od tejto zmluvy, v zmysle § 401 Obchodného zákonníka, predlžujú zákonnú premlčaciu dobu na 10 rokov od doby, keď začne prvý raz plynúť, v rozpore s § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka zhoršuje postavenie žalovaných ako spotrebiteľov. Predmetné ustanovenie spotrebiteľskej zmluvy, ktoré na rozdiel od ustanovenia Občianskeho zákonníka predlžuje všeobecnú premlčaciu dobu z troch rokov na desať rokov, zaväzujú spotrebiteľa nad rámec povinností vzniknutých podľa Občianskeho zákonníka a evidentne zhoršujú jeho postavenie. Predĺženie premlčacej doby nad zákonnou stanovenú dobu podľa zmluvy dohodnutej medzi stranami sporu je tak nevýhodnejšie ako premlčacia doba podľa úpravy v Občianskom zákonníku (§ 101 OZ).

67. Na základe uvedeného súdu neostávalo iné ako žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietnuť, keďže si proti žalovanému uplatnil na súde premlčaný nárok zo spotrebiteľskej zmluvy.

68. Súd vychádzal zo skutočností a dôkazov žalobcom predložených, pričom v súlade s § 154 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany možno uplatniť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí. Toto ustanovenie sa použije vo vzťahu k dodávateľovi aj v spotrebiteľskej veci.

69. Podľa § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

70. V zmysle § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

71. Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v zhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

72. Žalobca bol v predmetnej veci v plnom rozsahu neúspešný, nakoľko žaloba proti žalovanému bola zamietnutá. Vzhľadom na to, že žalobca bol v konaní neúspešný, neprislúcha mu nárok na náhradu trov konania. V plnom rozsahu tak bol v danej veci úspešný žalovaný, ktorému nárok na náhradu trov vznikol.

73. V zmysle platnej právnej úpravy o konkrétnej výške náhrady trov konania má byť rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia. V tejto súvislosti súd považuje za potrebné poukázať aj na článok 17, kde je stanovený princíp hospodárnosti konania, ako aj postup súdu bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu. Nakoľko žalovanému žiadne trovy konania nevznikli, súd rozhodol už v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, že žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

74. Vzhľadom na vyššie uvedené súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v príslušnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.